

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2023 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer: 947 293 265
Organisasjonsform: Interkommunalt selskap
Foretaksnavn: HIAS IKS
Forretningsadresse: Sandvikavegen 136
2312 OTTESTAD

Regnskapsår

Årsregnskapets periode: 01.01.2023 - 31.12.2023

Konsern

Morselskap i konsern: Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet: Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet: Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet: Kjell Magne Brobakken
Dato for fastsettelse av årsregnskapet: 25.04.2024

Grunnlag for avgivelse

År 2023: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2022: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2023

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 08.07.2025

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
RESULTATREGNSKAP			
Inntekter			
Salgsinntekt	2	221 033 000	170 891 000
Annen driftsinntekt		76 000	964 000
Sum inntekter		221 109 000	171 855 000
Kostnader			
Lønnskostnad	3, 4	59 219 000	57 807 000
Avskrivning av driftsmidler	5	56 881 000	54 772 000
Nedskrivning av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	5	1 171 000	
Annen driftskostnad	6	45 973 000	44 282 000
Sum kostnader		163 244 000	156 860 000
Driftsresultat		57 865 000	14 994 000
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		3 430 000	1 371 000
Annen finansinntekt		20 000	35 000
Sum finansinntekter		3 449 000	1 406 000
Verdireduksjon markedsbaserte omløpsmidler			14 000
Annen rentekostnad	7	50 931 000	25 120 000
Annen finanskostnad		17 000	76 000
Sum finanskostnader		50 948 000	25 209 000
Netto finans		-47 498 000	-23 804 000
Ordinært resultat før skattekostnad		10 366 000	-8 809 000
Skattekostnad på resultat	8		
Ordinært resultat etter skattekostnad		10 366 000	-8 809 000
Årsresultat	8	10 366 000	-8 809 000
Årsresultat etter minoritetsinteresser		10 366 000	-8 809 000
Totalresultat		10 366 000	-8 809 000

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
Overføringer og disponeringer			
Avsatt til annen egenkapital	9	10 366 000	-8 809 000
Sum overføringer og disponeringer		10 366 000	-8 809 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
BALANSE - EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Varige driftsmidler			
Ledningsnett, grøfter ol.		442 220 000	406 700 000
Anlegg under utførelse	5	92 861 000	422 610 000
Bygninger og bygningsmessige anlegg		306 139 000	87 172 000
Utearealer, plasser ol.		4 059 000	3 041 000
Maskiner og anlegg		258 431 000	223 081 000
Biler, transport- og anleggsmaskiner		1 696 000	2 196 000
Utstyr og inventar		5 007 000	3 424 000
Verktøy og tekniske installasjoner		111 832 000	84 024 000
Edb-utstyr og andre kontormaskiner		5 723 000	5 554 000
Sum varige driftsmidler	5, 10	1 227 968 000	1 237 801 000
Finansielle anleggsmidler			
Investering i datterselskap	11		
Investeringer i aksjer og andeler	11	161 000	161 000
Obligasjoner		249 000	260 000
Pensjonsmidler	4	3 244 000	2 998 000
Sum finansielle anleggsmidler		3 654 000	3 419 000
Sum anleggsmidler		1 231 622 000	1 241 220 000
Omløpsmidler			
Varer			
Fordringer			
Kundefordringer		39 239 000	29 657 000
Andre kortsiktige fordringer		2 815 000	2 197 000
Sum fordringer		42 053 000	31 854 000
Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	12	88 059 000	72 642 000
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		88 059 000	72 642 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
Sum omløpsmidler		130 112 000	104 496 000
SUM EIENDELER		1 361 735 000	1 345 716 000
BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Annen innskutt egenkapital	9, 13	20 000 000	20 000 000
Sum innskutt egenkapital		20 000 000	20 000 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	9, 13, 14	149 366 000	139 000 000
Sum opptjent egenkapital		149 366 000	139 000 000
Sum egenkapital		169 366 000	159 000 000
Gjeld			
Langsiktig gjeld			
Pensjonsforpliktelser	4	6 085 000	12 463 000
Sum avsetninger for forpliktelser		6 085 000	12 463 000
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	10	1 110 294 000	1 139 113 000
Sum annen langsiktig gjeld	7	1 110 294 000	1 139 113 000
Sum langsiktig gjeld		1 116 380 000	1 151 576 000
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		44 894 000	20 914 000
Betalbar skatt	8		
Skyldig offentlige avgifter		5 797 000	4 472 000
Annen kortsiktig gjeld		25 298 000	9 755 000
Sum kortsiktig gjeld		75 989 000	35 141 000
Sum gjeld		1 192 369 000	1 186 717 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		1 361 735 000	1 345 716 000

Deloitte.

Deloitte AS
Trondhjemsvegen 3
NO-2821 Gjøvik
Norway

+47 400 34 100
www.deloitte.no

Til Representantskapet i Hias IKS

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Hias IKS som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap, kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"). DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL and Deloitte NSE LLP do not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more about our global network of member firms.

Registrert i Foretaksregisteret
Medlemmer av Den norske Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 282

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Penneo Dokumentnøkkel: ZZV3S-ZUZOO-ZMJHM-7072K-1N65B-X6HLI

Deloitte.

Uavhengig revisors beretning
Hias IKS

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Gjøvik, 10. april 2024
Deloitte AS

Thomas Hagen Alm
statsautorisert revisor

Penneo Dokumentnøkkel: ZZY3S-ZUZOO-ZMJHM-7072K-1N65B-X6HLI

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Alm, Thomas Hagen

Statsautorisert revisor

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-1419315

IP: 163.116.xxx.xxx

2024-04-10 13:20:09 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: ZV3S-ZUZOQ-ZMJMM-70T2K-1N65B-X6HLI

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

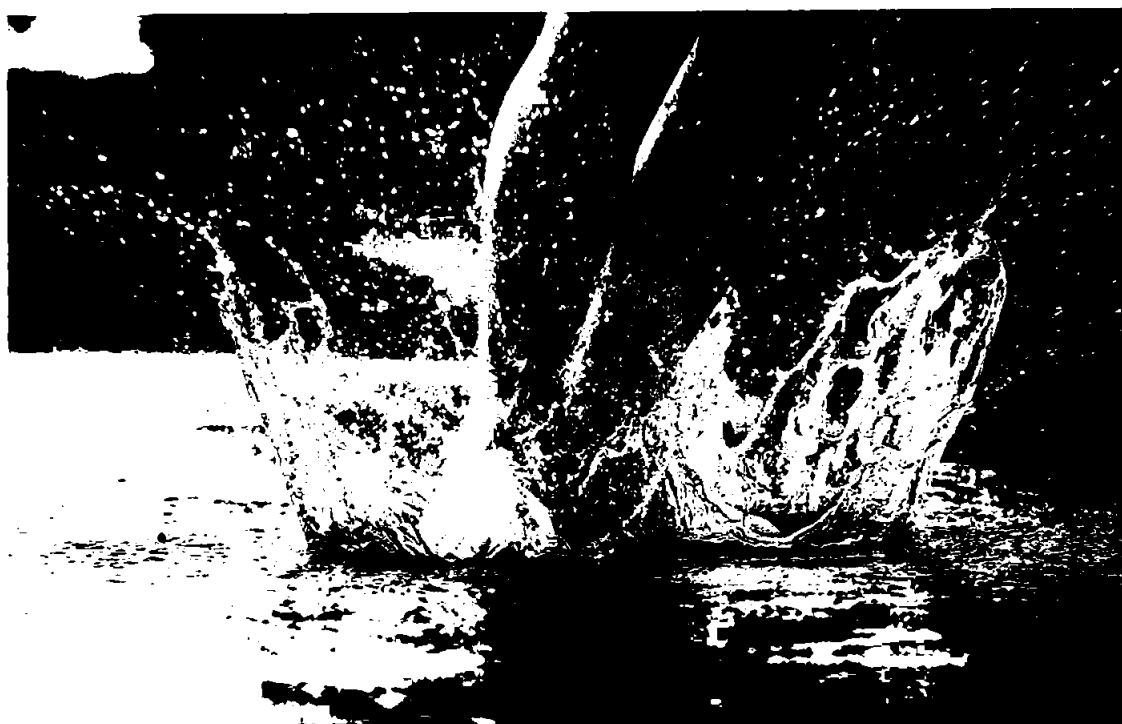
Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

2023

Styrets årsberetning

Side 77

Hias' virksomhet

Hias IKS er et interkommunalt vann og avløpsselskap som er eid av kommunene Hamar, Løten, Stange og Ringsaker. Selskapet er organisert som IKS (interkommunalt selskap) etter lov om interkommunale selskaper. Selskapet driver forskjellige anlegg og tekniske installasjoner i alle eierkommunene, og har sitt hovedkontor i Stange kommune.

Rettsvisende oversikt over utvikling og resultat

Hias IKS har i hovedsak inntekter fra salg av vann og rensing av avløp i Hamar, Løten, Ringsaker og Stange. Denne virksomheten er basert på langsiktige avtaler med eierkommunene.

Hias IKS har i 2023 hatt en omsetning på 221,1 millioner kroner og et regnskapsmessig overskudd før og etter skatt på 10,4 mill. kr. I 2022 var omsetningen 171,9 mill. kr og et regnskapsmessige underskudd før og etter skatt på 8,8 mill. kr.

Egenkapitalandelen er økt fra 11,8 prosent i 2022 til 12,5 prosent ved utgangen av 2023. Dette som følge av at vi har kunnet gjennomføre investeringer uten å måtte ta opp lån.

Inntektene er regulert gjennom særlovgivning og forskrifter ("Lov om vann og kloakkavgifter" og "Lov om forurensning"), og skal være til selvkost etter "Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer". Utvikling i selvkost har vært slik:

Selvkost-område		2019	2020	2021	2022	2023
Vann	Selvkostgrad dette året	81 %	103 %	97%	81%	99%
	Saldo selvkostfond pr 01.01	5.493	- 2.816	-1.622	-3.135	-18.368
	Årets avsetning til fond/bruk av fond	-8.340	1.225	-1.466	-14.857	-786
	Kalkulatorisk rente på fond	30	-31	-46	-374	-806
	Saldo selvkostfond pr 31.12	- 2.816	- 1.622	-3.135	-18.368	-19.960
Avløp	Selvkostgrad dette året	105%	116%	98%	88%	105%
	Saldo selvkostfond pr 01.01	- 15.991	- 12.418	-524	-2.358	-16.038
	Årets avsetning til fond/bruk av fond	3.896	11.983	-1.806	-13.351	5.704
	Kalkulatorisk rente på fond	- 323	- 89	-28	-320	-566
	Saldo selvkostfond pr 31.12	- 12.418	- 524	-2.358	-16.038	-10.901
	Kalkulasjonsrente selvkost	2,30%	1,39%	1,96%	3,54%	4,30%

Selvkostfond vises i mill. kr. Underdekning vises som negativt tall.

Sentrale risikoer og usikkerhetsfaktorer

Hias har et system for risikostyring som omfatter fareidentifikasjon, risikovurderinger, tiltaks vurderinger og kontroll og evaluering for virksomheten opp mot både tilsiktet og utilsiktet risiko. Det er utarbeidet en verdivurdering som ligger til grunn for all risikovurdering. Alle risikoene blir gjennomgått og vurdert årlig, og tiltakslistene blir utarbeidet og fulgt opp.

Konsekvenskriteriene blir vurdert opp mot:

- Liv og helse
- Ytre miljø
- Drift og materielle skader
- Økonomi
- Omdømme

Ansvarsforsikring

Selskapet har tegnet styreansvarsforsikring i Protector. Forsikringssummen er 10 mill. kr. uten krav om egenandel. Forsikringssummen er begrenset til pr skadetilfelle og totalt i forsikringsperioden. Forsikringen gjelder både tidligere, nåværende eller fremtidige medlemmer av styret og/eller ledelsen, samt øvrige ansatte som eventuelt vil være anklaget. Forsikringen dekker krav grunnet i handling eller unnlattelse foretatt etter 1.1.2010. Forsikringen omfatter erstatning for formuestap, det vil si økonomisk tap som ikke er oppstått som følge av fysisk skade på person eller ting, som følge av krav fremsatt første gang mot sikrede for personlig ledelsesansvar.

Fortsatt drift

Årsregnskapet for 2023 er avlagt under forutsetning av fortsatt drift, en forutsetning som styret mener er oppfylt.

Ytre miljø

Hias' virksomhet skal være bærekraftig i et langsiktig perspektiv, med balanse mellom miljømessige, sosiale og økonomiske forhold. Gjennom bevisste valg skal vi bidra til å styrke oppfyllelsen av FNs bærekraftsmål på VA-området i regionen.

For oss betyr det at vi skal:

Miljø:

- Redusere negativ påvirkning på ytre miljø innenfor økonomisk forsvarlige rammer
- Optimalisere prosesser og realisere potensialet for gjenvinning av ressurser fra avløpet
- Stille krav til valg av miljøvennlige og energieffektive materialer, maskiner og metoder
- Sette mål, følge opp og rapportere utviklingen av vårt energiforbruk og klimafotavtrykk
- Velge løsninger ut fra muligheter og konsekvenser for alle deler av vårt kretsløp

Sosiale forhold og samfunnsansvar:

- Følge opp krav til forsvarlige arbeidsforhold for egne ansatte og våre leverandører
- Levere våre tjenester slik at Hamarregionen er attraktiv som bo- og arbeidsmarked
- Spre kunnskap om miljøriktige holdninger til befolkningen i regionen
- Bidra til økt kompetanse i VA-bransjen
- Fremme likestilling, integrering og mangfold
- Følge opp leverandører for å fremme åpenhetslovens formål

Finansiell risiko

Siden prisene til eierkommunene er basert på selvkost, vil risikoen knyttet til fremtidige resultater i Hias IKS være begrenset. Selvkostgraden er rentesensitiv, hvilket innebærer at større svingninger i rentemarkedet får konsekvenser for prisen Hias kan levere sine tjenester til.

Eventuelle usikkerheter er først og fremst knyttet til endringer i de eksterne rammebetingelsene. Hvis slike endringer inntreffer, vil konsekvensene i hovedsak være endringer i prisene til kundene, ikke endringer i selskapets resultat og balanse. Imidlertid kan store svingninger gjennom året skape kortsiktige likviditetsutfordringer, siden prisene for året fastsettes senest i oktober året før og er i utgangspunktet faste.

Gjennom IKS-loven har eierkommunene et solidarisk ansvar for selskapets forpliktelser. Eierkommunene utgjør også det vesentligste av kundegrunnlaget for selskapet, noe som innebærer at både markeds- og kredittrisiko vurderes å være lav. Eierkommunenes andel av omsetning og kundefordringer per 31.12.23 utgjorde henholdsvis 98,9 prosent og 62 prosent. Forskjellen mellom eierkommunenes andel av omsetning og kundefordringer skyldes hovedsakelig utestående hos BaneNor i forbindelse med viderefakturering av avtalte investeringsprosjekter. Selskapet er eksponert for renterisiko, siden selskapets gjeld har flytende rente.

HMS og arbeidsmiljø

Selskapet er opptatt av å skape et godt arbeidsmiljø preget av åpenhet og tillit, og gjennomfører arbeidsmiljøundersøkelser regelmessig. Ny undersøkelse vil bli gjennomført våren 2024. Hias har et aktivt velferdsutvalg som tar initiativ og legger til rette for ulike sosiale aktiviteter gjennom hele året. Totalt sykefravær pr. 31.12.23 var 3,8 prosent. Tilsvarende tall for 2022 var 3,6 prosent. Målet er 4 prosent. Egenmeldt fravær var 2,37 prosent. Legemeldt fravær var 1,42 prosent. Hias har utarbeidet en rutine for oppfølging av sykmeldte fra første fraværsdag. I ledermøter, avdelingsmøter, AMU og personallederforum gjennomgås sykefraværet i selskapet.

Registrering og oppfølging av HMS-avvik og uønskede hendelser er vesentlig i arbeidet med kontinuerlig forbedring. Når en ansatt registrerer et HMS-avvik eller en uønsket hendelse sendes dette til nærmeste leder som overtar ansvaret for videre oppfølging. Det avgjørende er at årsaken kartlegges og at hensiktsmessige tiltak iverksettes slik at hendelsen ikke gjentar seg. Evaluering av tiltak gjøres i forbindelse med internrevisjon. Det ble i 2023 registrert 25 HMS-avvik og uønskede hendelser. Ingen arbeidsrelaterte hendelser medførte sykefravær.

Uhell med personskade (2):

- Sårskade i hodet
- 1.grads forbrenningsskade

Nestenulykker (3):

- Fall på isen
- Eksplosjon i trykkanne
- Nestenulykke med bil på glatt føre

Andre HMS-relaterte hendelser og observasjoner (20):

- Problemer med lukt, støy eller inneklima (6)
- Lagring av kjemikalier (3)
- Feil eller mangler på gassmålere (3)
- Bruk av heiser, kraner og løfteåk (3)
- Dårlig fallsikring og manglende avsperring (3)
- Rørlekkasje som forårsaket høy konsentrasjon av kullos (CO) (1)
- Overskridelse av arbeidstid (1)

Avvik og klager

Avvik

I tillegg til HMS-avvik og uønskede hendelser er det i løpet av 2023 registrert 137 totalt avvik. Disse fordeler seg slik:

- HMS (25)
- Ytre miljø (4)
- Støttefunksjoner og IKT (5)
- Prøvetaking – avløp (2)
- Prøvetaking – vann (2)
- Uønsket påslipp og andre driftsforstyrrelser (29)
- Bygg og eiendom (4)
- Kjøretøy (1)
- Leverandøravvik (5)
- Andre kvalitetsavvik (5)
- Overløp - planlagte eller pga. store nedbørsmengder (55)

Avvik i prosjekter

Avvik som er knyttet til prosjekter registreres og behandles internt i prosjektorganisasjonen. Under prosjektgjennomføringen i 2023 er det ikke rapportert noen alvorlige HMS-avvik, men det er rapportert om en nestenulykke i forbindelse med trykkprøving av ledningen ved det nye dykkeranlegget på Tokstad. I tillegg har det gjentagende ganger vært rapportert om taurester i Mjøsa etter arbeidet med sjøledningene til det nye vannbehandlingsanlegget. Tau utgjør en betydelig risiko for båtfolket.

Klager

Hias har i løpet av 2023 mottatt 10 eksterne klagehenvendelser. Alle klager registreres, følges opp og tilbakemeldes til innmelder. Seks henvendelser skyldes lukt fra renseanlegget eller avløppspumpestasjoner. Hias hadde en periode med mer lukt enn vanlig fra slambehandlingsanlegget. Dette ble bedre etter utskifting av ødelagte rør for avtrekksluft. Det jobbes for øvrig kontinuerlig med luktproblematikk ved våre anlegg. To henvendelser skyldes vannkvalitet (misfarging eller klorsmak).

I tillegg har det kommet en klage om støy fra pumpestasjonen på Arstad og en henvendelse fra Mjøsa Båtforbund om mulige farer for båtfolket i forbindelse med arbeidet med sjøledninger i Mjøsa.

Likestilling, mangfold og tiltak for å hindre diskriminering

Selskapet hadde 53 fast ansatte ved utgangen av 2023, hvorav en deltidsstilling. Av de fast ansatte var 13 kvinner (24 prosent).

I 2023 har det blitt avvirket til sammen ni uker foreldrepermisjon for menn og null for kvinner.

Selskapet har en policy om lik lønn for arbeid av lik verdi, og har nedfelt at lønnspolitikken skal bidra til å fremme likestilling og forhindre diskriminering. Selskapet har et gjennomarbeidet stillings- og lønnsvurderingssystem, som årlig er gjenstand for drøfting med tillitsvalgte. Systemet har fokus på avlønning basert på stillingskrav, kompetanse og erfaring.

Selskapet gjennomførte lønnskartlegging i 2023. Denne vil bli analysert i 2024. Hias arbeider aktivt for å fremme likestilling, sikre like muligheter og rettigheter og hindre diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamming, hudfarge, språk, religion og livssyn.

Selskapets vurdering er fortsatt at risikoen for diskriminering og manglende likestilling i arbeidssituasjonen er lav, men det vil alltid være en potensiell risiko knyttet til utvelgelse i rekrutteringsprosesser, da disse baseres på subjektive vurderinger. For å redusere risikoen, er selskapet opptatt av gode rutiner i rekrutteringsarbeidet og god opplæring av de involverte. Selskapet har uttalte mål om å øke mangfoldet, og vil prioritere søkere fra underrepresenterte grupper dersom kvalifikasjonene er ellers like.

Personvern

Hias har stor oppmerksomhet på å overholde kravene i Lov om behandling av personopplysninger. Bevisstheten rundt kravene til lagring, oppbevaring og sletting av personopplysninger oppleves som god i hele organisasjonen. Gjennom internrevisjon er det ikke avdekket forhold hvor det ikke er fullt samsvar mellom de rutinene som er utarbeidet og den faktiske gjennomføring. Det er heller ikke registrert avvik fra de ansatte knyttet til personvern/GDPR i 2023.

Hias har i henhold til loven oppnevnt et personvernombud. Personvernombudet skal gi råd til ledere og ansatte om de forpliktelsene virksomheten har etter Lov om behandling av personopplysninger. De ansatte skal være klar over hvilke personopplysninger som er registrert, hvordan opplysningene behandles og hvor de er registrert. Alle dokumentene relatert til personvern er lett tilgjengelig i selskapets kvalitetssystem.

Redegjørelse for aktsomhetsvurdering etter åpenhetsloven

Selskapet har utarbeidet en rutine for å håndtere åpenhetsloven inkludert gjennomføring av aktsomhetsvurderinger. Åpenhetslovens krav er forankret i selskapets bærekraftpolitikk, etiske retningslinjer og anskaffelsesstrategi og -reglement. Selskapet har utarbeidet en rutine for å håndtere åpenhetsloven inkludert gjennomføring av aktsomhetsvurderinger.

For selve aktsomhetsvurderingen er det lagt opp til en risikovurdering av leverandørene. I første omgang er det valgt å gjøre dette for leverandører med et årlig kjøpsomfang fra Hias som er over nasjonal terskelverdi for forsyningssektoren, dvs. 1,3 mill.

Leverandører vurderes som grønn (lav risiko), gul (middels risiko) eller rød (høy risiko) basert på hvilken bransje de tilhører i tillegg til Hias' kunnskap om leverandøren basert på hva Hias kjøper og kjennskap til bakenforliggende leverandørkjede.

Bransjevurderingen baserer seg på DFØs (Direktoratet for forvaltning og økonomistyring) høyrisikoproduktliste som beskrives på *anskaffelser.no*.

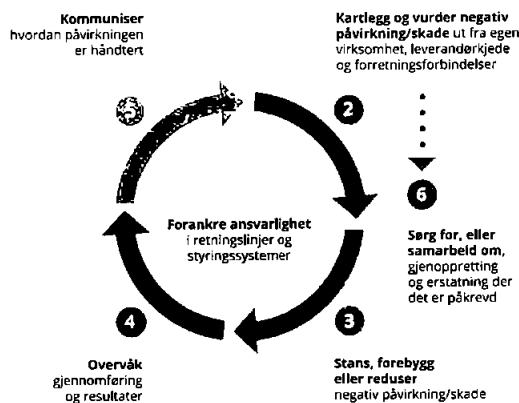
Listen omfatter produktkategorier der det foreligger høy risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter.

Konsekvenser av risikovurderingen er som følger:

- *Grønn risiko*: Ingen handlinger
- *Gul risiko*: Krav om egenerklæringer fra leverandør om tilnærming til / oppfyllelse av åpenhetsloven
- *Rød risiko*: Utvidet spørsmål og dokumentasjon knyttet til tilnærmingen til / oppfyllelse av åpenhetsloven.

For 2023 gjelder dette for 20 leverandører. Det er gjennomført en analyse i henhold til styrevedtaket, og det er ikke gjort noen funn som tilsier at vi må iverksette tiltak.

Gjennomføring av aktsomhetsvurderinger skal baseres på OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv:

Etiske retningslinjer

I stedet for en konkret opplisting av rett og galt har Hias valgt å angi rammer for de etiske retningslinjene. Rammer gir rom for tolkning, og krever at de ansatte bruker sunn fornuft og er bevisste i sine valg. I de etiske retningslinjene ligger det en klar oppfordring om å involvere leder ved tvilstilfeller.

De etiske retningslinjene ble behandlet i ledergruppa i oktober 2023. Det ble da kun foretatt språklige justeringer. Etterpå har styret i Hias fått orientering om retningslinjene, og de er gjennomgått og diskutert i møter i de ulike avdelingene i selskapet.

I tillegg til etiske retningslinjer har Hias varslingsrutiner, og har beskrevet kanaler for varsling, både internt og eksternt. Varsling kan skje både åpent og anonymt. De etiske retningslinjene og varslingsrutinene er tilgjengeliggjort i personalhåndboka, og skal være vel kjent for de ansatte. Alle nyansatte får innføring i personalhåndboka og en spesifikk gjennomgang av Hias' etiske retningslinjer.

Forskning og utvikling

Hias har, gjennom Hias-prosessen, en unik og fremtidsrettet renseprosess. Det er viktig for selskapet at prosessen videreutvikles, og at det tilføres innsikt i både prosessens egenskaper og muligheter for optimalisering. Hias deltar derfor i ulike initiativer som understøtter selskapets mål om å gjenvinne ressursene fra avløpsvannet. Vi har i 2023 vært involvert i følgende prosjekter, finansiert av norske og/eller internasjonale myndigheter:

- Hias Funk – Prosjektet har som formål å se på i hvilken grad det organiske karbonet på innløpet har på effektiviteten i Hias prosessen. Prosjektet gjennomføres i samarbeide med HINN.
- Regional gjødselvara – Teste biomasse sammen med lokalt biokull, samt å se etter effekt på opptak av tungmetaller i plantene. Hias bidrar med biomasse.
- PACBAL – Prosjektet bruker Hias-prosessen for å se på mulighetene for styring og optimalisering basert på maskinlæring, og er utført i samarbeide med Hias How2O AS, OsloMET Og Digitread AS, finansiert av RFFI (Regionale Forskningsfond Innlandet).
- Wider Uptake – Dette er et større EU-prosjekt hvor målet er å kartlegge utbredelse av Smart Vann løsninger. Hias er et demonstrasjonsanlegg gjennom Hias prosessen og vår løsning for gjenvinning av fosfor som Struvitt.
- RFFH-VEAS – Prosjektet ble avsluttet i 2023 og har sett på Nitrogenfjerningsegenskapene til Hias-prosessen. Prosjektet er finansiert av RFFH (Regionale Forskningsfond Hovedstaden), og deltakere har vært VEAS, Hias How2o AS, Aquateam Cowo AS, Enwa AS, Pemac AS

Redegjørelse for årsregnskapet og resultatdisponering

Etter styrets oppfatning gir fremlagt resultatregnskap og balanse med noter et riktig bilde av virksomhetens resultat for 2023 og økonomiske stilling ved årsskiftet.

Styret ønsker også å understreke at Hias IKS ved utgangen av 2023 har et ikke balanseført estimatavvik for pensjon på 26,3 mill. kr. Det er ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets slutt som er av betydning for bedømmelsen av regnskapet. Med bakgrunn i ovenstående er årets regnskapsoverskudd anbefalt overført til annen egenkapital.

Styrets arbeid

I 2023 ble det avholdt seks ordinære styremøter og en to-dagers styresamling. Styret har behandlet saker i samsvar med styrets instruks. Styret hadde tett oppfølging av selskapets økonomi i en tid preget av økte strøm- og rentekostnader.

I august 2022 signaliserte daværende administrerende direktør at han ønsket å gå av med pensjon våren 2023. Styret startet samme høst arbeidet med rekruttering, og 1. april 2023 var ny administrerende direktør på plass.

I 2023 ble det avholdt fire møter med representantskapet. Det er styrets oppfatning at representantskapet, gjennom ordinær rapportering, er godt informert om selskapets status og investeringsbehov de nærmeste årene.

Styret takker de ansatte for godt arbeid i 2023.

Hamar, 19.03.2024

Styret for Hias IKS

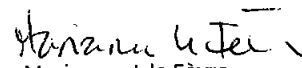

Kjell Magne Brobakken
Styreleder

Kirsti Mengshoel
Nestleder

Nina Haug Utkilen
Styremedlem

Frøydis Elisabeth Sund
Styremedlem

Jarle Kristian Tøngem
Styremedlem

Marianne J. le Fèvre
Styremedlem

Steinar Hagelund
Styremedlem

Knut Holen
Adm. direktør

2023

Årsregnskap

Side 88

Årsregnskap 2023

Hias Iks

Resultatregnskap
Balanse
Kontantstrøm
Noter

Org.nr.: 947 293 265

Side 89

Resultatregnskap

Hias Iks

Tall i hele tusen

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2023	Revidert budsjett 2023	2022
Salgsinntekt	2	221 033	220 894	170 891
Annen driftsinntekt		76	272	964
Sum driftsinntekter		221 109	221 166	171 855
Lønnskostnad	3, 4	59 219	62 278	57 807
Avskrivning av driftsmidler	5	56 881	56 476	54 772
Nedskrivning driftsmidler	5	1 171	4 441	0
Annen driftskostnad	6	45 973	44 827	44 282
Sum driftskostnader		163 244	168 022	156 860
Driftsresultat		57 865	53 143	14 994
Finansinntekter og finanskostnader				
Annen renteinntekt		3 430	2 038	1 371
Annen finansinntekt		20	0	35
Verdireduksjon markedsbaserte omløpsmidler		0	0	14
Annen rentekostnad	7	50 931	47 332	25 120
Annen finanskostnad		17	0	76
Resultat av finansposter		-47 498	-45 294	-23 804
Resultat før skattekostnad		10 366	7 849	-8 809
Resultat		10 366	7 849	-8 809
Årsresultat	8	10 366	7 849	-8 809
Overføringer				
Avsatt til annen egenkapital	9	10 366	0	-8 809
Sum overføringer		10 366	0	-8 809

Hias Iks

Side 2

Side 90

Balanse

Hias Iks

Tall i hele tusen

Eiendeler	Note	2023	2022
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Bygninger og bygningsmessige anlegg		306 139	87 172
Ledningsnett, grøfter ol.		442 220	406 700
Utearealer, plasser ol.		4 059	3 041
Maskiner og anlegg		258 431	223 081
Biler, transport- og anleggsmaskiner		1 696	2 196
Utstyr og inventar		5 007	3 424
Verktøy og tekniske installasjoner		111 832	84 024
Edb-utstyr og andre kontormaskiner		5 723	5 554
Anlegg under utførelse	5	92 861	422 610
Sum varige driftsmidler	5, 10	1 227 968	1 237 801
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	11	161	161
Obligasjoner		249	260
Pensjonsmidler	4	3 244	2 998
Sum finansielle anleggsmidler		3 654	3 419
Sum anleggsmidler		1 231 622	1 241 220
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer		39 239	29 657
Andre kortsiktige fordringer		2 815	2 197
Sum fordringer		42 053	31 854
Bankinnskudd, kontanter o.l.	12	88 059	72 642
Sum omløpsmidler		130 112	104 496
Sum eiendeler		1 361 735	1 345 716

Hias Iks

Side 3

Balanse

Hias Iks

Tall i hele tusen

	Note	2023	2022
Egenkapital og gjeld			
Innskutt egenkapital			
Annen innskutt egenkapital	9, 13	20 000	20 000
Sum innskutt egenkapital		20 000	20 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	9, 13, 14	149 366	139 000
Sum opptjent egenkapital		149 366	139 000
Sum egenkapital		169 366	159 000
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	4	6 085	12 463
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	10	1 110 294	1 139 113
Sum annen langsiktig gjeld	7	1 110 294	1 139 113
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		44 894	20 914
Skyldig offentlige avgifter		5 797	4 472
Annen kortsiktig gjeld		25 298	9 755
Sum kortsiktig gjeld		75 989	35 141
Sum gjeld		1 192 369	1 186 717
Sum egenkapital og gjeld		1 361 735	1 345 716

Hamar, 19.03.2024

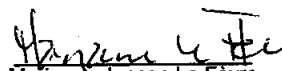
Styret i Hias Iks

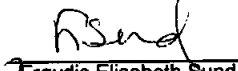

Kjell Magne Brobakken
styreleder

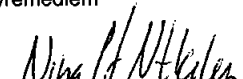

Kirsti Mengshoel
nestleder

Jarle Kristian Targen
styremedlem

Steinar Hagelund
styremedlem

Marianne Jensen Le Fèvre
styremedlem

Frøydis Elisabeth Sund
styremedlem

Nina Haug Utكيلen
styremedlem

Knut Høien
Adm. dir

Indirekte kontantstrøm

Hias lks

	Note	2023	2022
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
Resultat før skattekostnad		10 366	-8 809
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler		1 109	169
Ordinære avskrivninger		56 881	54 772
Nedskrivning anleggsmidler		1 171	0
Endring i kundefordringer		-9 582	-11 497
Endring i leverandørgjeld		23 980	-16 550
Endring i andre tidsavgrensingsposter		-1 183	-20 192
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		82 742	-2 108
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		10 810	135
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		-49 328	-60 766
Innbetalinger ved salg av andre investeringer		11	7
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-38 506	-60 624
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld		12 800	56 700
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld		41 619	35 636
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		-28 819	21 064
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		15 417	-41 668
Beh. av kont. og kontantekvivalenter ved per. begynnel		72 642	114 310
Beh. av kont. og kontantekvivalenter ved per. slutt		88 059	72 642

Hias lks

Side 5

Noter Hias IKS

Tall i hele tusen

NOTE 1 – REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Beløp

Alle beløp er oppgitt i norske kroner og i hele tusen.

Salgsinntekter

Inntekter fra salg av varer resultatføres når levering har funnet sted og det vesentligste av risiko og avkastning er overført. Tjenester inntektsføres etter hvert som de leveres.

Skatt

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld. Utsatt skatt er beregnet med 22 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan utlignes. Virksomhetens drift som skjer til selvkost er ikke skattepliktig.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid. Varige driftsmidler nedskrives til gjenvinnbart beløp ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdi av fremtidige kontantstrømmer knyttet til eiendelen. Nedskrivningen reverseres når grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

Langsiktig og kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlets forventede levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen forventes å generere.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler som tilfredsstiller kravene til en handelsportefølje er vurdert til virkelig verdi på balansedagen.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Selvkostfond

Virksomheten er regulert gjennom særlovgivning og forskrifter og skal være til selvkost etter "Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester". Selvkostfond er ikke balanseført. Oversikt over selvkostfond og selvkostresultater for det enkelte selvkostområde fremgår av note 14.

Noter Hias IKS

Tall i hele tusen

NOTE 1 – REGNSKAPSPRINSIPPER, forts.

Pensjoner

Selskapet er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om tjenestepensjon. Tariffestet kollektiv tjenestepensjon tilfredsstiller kravene i lov om tjenestepensjon. Selskapet fører pensjonsforpliktelsene netto. Selskapets pensjonsansvar er dekket gjennom pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse. Denne ordningen gir en definert ytelse i forhold til tariffavtalen i kommunal sektor.

Ytelsesbaserte pensjonsordninger, vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi.

Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner, fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid.

Akkumulert virkning av estimatendringer og endringer i finansielle og aktuarielle forutsetninger (aktuarielle gevinster og tap) under 10 % av det som er størst av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene ved begynnelsen av året innregnes ikke. Når den akkumulerte virkningen er over 10 %-grensen ved årets begynnelse, resultatføres det overskytende over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Periodens netto pensjonskostnad klassifiseres som lønns- og personalkostnader.

NOTE 2 – SALGSINNTEKTER

Geografisk område er kommunene Hamar, Løten, Stange og Ringsaker.

Pr. Virksomhetsområde	2023	2022
Vann	84 044	62 268
Avløp	136 548	108 796
Andre	517	791
Sum	221 109	171 855

NOTE 3 - LØNSKOSTNADER, ÅRSVERK, GODTGJØRELSE MV.

Lønnskostnader	2023	2022
Lønninger	44 163	43 111
Arbeidsgiveravgift	7 697	6 907
Pensjonskostnader	5 698	6 320
Andre ytelser	1 661	1 469
Sum	59 219	57 807

Gjennomsnittlig antall årsverk 55,6 55,8

Ytelser til ledende personer	M. Finborud	K. Holen	Sum	Styret/rep.skap
Lønn	795	1 072	1 867	537
Pensjonsutgifter	132	113	245	
Annen godtgjørelse	1	5	6	

Revisor

Godtgjørelse til revisor er fordelt på følgende:

	2023	2022
Lovpålagt revisjon	144	91
Skatterådgivning	0	0
Annen bistand	21	32
Sum revisjonshonorar	165	132

Noter Hias IKS

Tall i hele tusen

NOTE 4 - PENSJONER

Foretakets pensjonsansvar i forhold til den ordinære tariffestede kollektive tjenstepensjonsordningen er dekket gjennom pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse og omfatter 59 ansatte pr 31.12.2023

Tjenstepensjonsordningen gir ved full opptjening en alderspensjon som sammen med folketrygdens ytelser utgjør en samlet bruttopensjon inntil 66 % av pensjonsgrunnlaget. I tjenstepensjonsordningen inngår også uføre-, ektefelle-, barnepensjon og AFP/tidligpensjon. Disse ytelsene samordnes med pensjoner som utbetales fra folketrygden. Tjenstepensjonsordningen i KLP er etter Norsk Regnskapsstandard nr 6 definert som en multiemployer plan. Hias har balanseført sin andel av totale pensjonsforpliktelse, og resultatført årets pensjonskostnad. Arbeidsgiveravgift er inkludert i tallene.

Selskapet følger NRS om Pensjoner. Estimatavvik og planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningstid i den grad det overstiger 10 % av det største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor).

	2023	2022
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	7 429	7 767
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	4 317	2 788
Avkastning på pensjonsmidler	-5 899	-4 208
Resultatført estimatavvik	453	549
Administrasjonskostnad	259	237
Arbeidsgiveravgift	861	813
Ansattes egenandel	-862	-813
Netto pensjonskostnad	6 559	7 133
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	150 094	137 894
Pensjonsmidler	-121 697	-108 933
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-26 315	-20 583
Arbeidsgiveravgift	4 004	4 084
Netto pensjonsforpliktelse inkl arbeidsgiveravgift	6 085	12 463
Økonomiske forutsetninger:	2023	2022
Diskonteringsrente	3,10 %	3,00 %
Forventet avkastning på fondsmidler	5,30 %	5,20 %
Forventet lønnsregulering	3,50 %	3,50 %
Forventet pensjonsøkning	2,80 %	2,63 %
Forventet G-regulering	3,25 %	3,25 %

De aktuariemessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer.

NOTE 5 - VARIGE DRIFTSMIDLER

	Anskaffelses- kost pr 01.01.	Tilgang	Avgang	Årets av/ned- skrivninger	Akkumulerte avskrivninger pr 31.12.	Bokført verdi pr 31.12.	Herav anlegg under utførelse
Vann							
Bygningmessige anlegg	404 808	-143 018	930	8 908	31 091	229 770	1 463
Ledningsnett, grøfter ol.	397 484	76 111	0	12 852	128 987	344 608	41 945
Tomter og utearealer	2 322	1 101	0	36	275	3 148	0
Maskiner og anlegg	71 903	52 501	8 819	7 290	26 176	89 409	0
Utstyr og inventar	3 193	2 426	19	590	2 503	3 098	0
Verktøy og tekniske installasjoner	11 437	41 760	1 042	4 816	7 649	44 507	3 499
Edb-utstyr oa. kontormaskiner	578	1 037	0	271	849	765	0
Sum Vann	891 726	31 919	10 810	34 764	197 530	715 305	46 908

Negativ tilgang på saldogruppe bygg vann skyldes dekomponering av vannbehandlingsanlegget

Noter Hias IKS

Tall i hele tusen

NOTE 5 - VARIGE DRIFTSMIDLER forts.

	Anskaffelses- kost pr 01.01.	Tilgang	Avgang	Årets av/ned- skrivninger	Akkumulerte avskrivninger pr 31.12.	Bokført verdi pr 31.12.	Herav anlegg under utførelse
Avløp							
Bygningmessige anlegg	137 281	898	0	2 987	82 663	55 516	0
Ledningsnett, grøfter ol.	220 822	1 035	0	5 089	79 050	142 807	3 250
Tomter og Uteareal	98	0		5	11	86	0
Maskiner og anlegg	251 946	252	0	12 272	83 182	169 017	0
Transport- og anleggsmaskiner	21	0	0	2	15	6	0
Utstyr og inventar	120	0	0	11	88	32	0
Verktøy og tekniske installasjoner	157 368	13 942	0	7 892	66 667	104 643	42 584
Sum Avløp	767 656	16 127	0	28 258	311 677	472 107	45 834
Vann og avløp felles							
Bygningmessige anlegg	3 475	0	0	153	1 511	1 964	0
Utearealer, plasser ol.	100	0	0	5	45	55	0
Maskiner og anlegg	199	0	0	11	195	5	0
Person-, vare- og lastebiler	4 702	0	0	288	3 968	734	0
Transport- og anleggsmaskiner	1 120	0	0	110	321	799	0
Utstyr og inventar	1 863	44	0	114	1 572	335	0
Verktøy og tekniske installasjoner	8 161	620	0	121	5 302	3 479	0
Edb-utstyr oa. kontormaskiner	4 694	189	0	713	2 331	2 551	112
Sum vann og avløp felles	24 313	852	0	1 515	15 245	9 920	112
Administrasjon							
Bygningmessige anlegg	28 520	0	0	976	8 168	20 352	0
Utearealer, plasser ol.	1 100	0	0	37	330	770	0
Person-, vare- og lastebiler	1 179	0	0	100	1 021	158	0
Utstyr og inventar	3 331	0	0	168	1 788	1 543	0
Verktøy og tekniske installasjoner	13 303	0	0	892	8 016	5 287	0
Edb-utstyr oa. kontormaskiner	8 979	429	0	769	6 882	2 526	8
Sum administrasjon	56 412	429	0	2 941	26 205	30 636	8
Totalt	1 740 108	49 328	10 810	67 477	550 657	1 227 968	92 861

I avskrivning av ledningsnett vann ligger nedskrivning på TNOK 1 171
Det er tilbakeført avsetning på avskrivninger i 2023 på 9 425

Fra 2021 er anlegg under utførelse inkludert i konto for ferdigstilte anlegg, og spesifisert pr anleggsgruppe i noten.

Avskrivninger av anlegg under utførelse starter når driftsmidlene er fullført og tas i bruk.

Selskapet benytter lineære avskrivninger for alle varige driftsmidler. Den økonomiske levetiden for driftsmidlene er beregnet til:

- Bygninger, ledningsnett og uteanlegg 30 - 40 år
- Maskiner, utstyr, verktøy og inventar 10 - 30 år
- Transportmidler 8 - 10 år
- Edb og annet kontorutstyr 3 - 10 år

Noter Hias IKS

Tall i hele tusen

NOTE 6 - ANDRE DRIFTSKOSTNADER (POSTER SOM ER SAMMENSLÅTT)

	2023	2022
Materialer og fremmedytelser	283	153
Frakt og transport	1 678	2 157
Lokaler og områder	18 112	28 972
Leie av maskiner, inventar ol.	124	127
Kjøp av verktøy, inventar og driftsmaterialer	11 137	8 014
Reparasjoner og vedlikehold	10 582	5 678
Fremmede tjenester	3 491	3 435
Kontorkostnad, telefon og porto	6 396	5 448
Transportmidler	774	824
Reise, salg, kontingenter, forsikringer ol.	3 354	2 072
Driftskostnader belastet investeringer	-9 958	-12 598
Reduserte kostnader anleggsbidrag	-1 092	-
Sum	45 973	44 282

NOTE 7 - LANGSIKTIG GJELD

Opplysninger om lån fra kredittinstitusjoner

Långiver/lån nr.	Oppr. lån	Oppt. år/ siste avdrag	Restgjeld 1.1.23	Renter 2023	Innløsning/ Avdrag 2023	Restgjeld 31.12.23
Vann						
KBN-20060170 Vann	14 000	2006/2038	6 781	310	438	6 344
KBN-20060171 Vann	10 000	2006/2033	3 889	175	370	3 518
KBN-20080211 Vann	16 000	2008/2048	10 200	462	400	9 800
KBN-20080212 Vann	14 000	2008/2048	8 925	404	350	8 575
KBN-20090375 Vann	24 000	2009/2049	15 900	724	600	15 300
KBN-20100916 Vann	24 000	2010/2050	16 800	767	600	16 200
KBN-20110605 Vann	20 000	2011/2049	14 210	645	526	13 684
KBN-20130010 Vann	23 000	2013/2050	17 095	768	622	16 473
KBN-20130610 Vann	50 000	2013/2047	36 765	1 669	1 471	35 294
KBN-20140656 Vann	51 000	2014/2051	39 973	1 820	1 378	38 595
KBN-20150773 Vann	30 000	2016/2053	24 324	1 113	1 216	23 513
KBN-20160410 Vann	40 000	2016/2052	33 333	1 509	1 111	32 222
KBN-20160452 Vann	4 000	2016/2056	3 400	153	100	3 300
KBN-20170176 Vann	46 000	2017/2055	39 342	1 751	1 211	38 132
KBN-20180128 Vann	45 548	2018/2056	40 154	1 808	1 199	38 955
KLP 8317.5619367 vann	157 300	2020/2050	155 174	6 745	4 251	150 923
NIB 6393 Vann	107 017	2020/2050	105 590	4 653	2 854	102 736
KLP 83175788525 Vann	83 000	2020/2050	80 925	3 523	3 113	78 850
KBN-20210511 Vann	25 000	2021/2062	24 688	1 067	625	24 063
KLP 8317.6012571 Vann	1 860	2022/2055	1 832	82	85	1 775
KLP 8317.6012601 Vann	11 840	2022/2059	11 682	510	474	11 366
KBN-20220315 Vann	34 800	2022/2062	22 000	1 539	870	33 930
Sum			712 982	32 198	23 862	703 549

Noter Hias IKS

Tall i hele tusen

NOTE 7 - LANGSIKTIG GJELD forts.

Avløp

KBN-20030776 Avløp	16 219	2003/2023	774	15	774	0
KBN-20110606 Avløp	15 000	2011/2030	6 316	275	789	5 526
KBN-20130009 Avløp	20 000	2013/2045	14 063	628	625	13 438
KBN-20130611 Avløp	15 000	2013/2033	8 250	366	750	7 500
KBN-20140658 Avløp	30 000	2014/2041	21 111	954	1 111	20 000
KBN-20150775 Avløp	30 000	2016/2039	20 870	948	1 957	19 565
KBN-20160400 Avløp	110 000	2016/2053	92 162	4 048	2 973	89 189
KBN-20160454 Avløp	18 000	2016/2049	14 727	660	545	14 182
KBN-20170174 Avløp	11 000	2017/2046	8 914	403	379	8 534
KBN-20170175 Avløp	57 000	2017/2052	48 043	2 135	1 629	46 414
KBN-20180129 Avløp	98 833	2018/2048	84 008	3 846	3 294	80 714
NIB438232 Avløp	40 000	2020/2042	38 000	1 654	2 500	36 000
KBN-20210512 Avløp	20 000	2021/2041	19 000	814	1 000	18 000
KBN-20220151 Avløp	14 120	2022/2042	13 767	605	1 059	13 061
KLP 8317.6012555 Avløp	6 880	2022/2062	6 794	304	258	6 622
Sum			396 798	17 655	19 644	378 745
KLP 8317.53.54282	40 000	2014/2044	29 333	1 326	1 333	28 000
Sum total			1 139 113	51 179	44 839	1 110 294

Deltakerkommunene Hamar, Stange, Ringsaker og Løten har stilt garantier for selskapets gjeld gjennom selskapsavtalen. Garantiansvaret følger den enkelte kommunes eierandel. Som redegjort for i note 13 så skulle eierandelene, i tråd med selskapsavtalen, vært justert i 2021.

	Eierandel	Garantiansvar
Hamar kommune	52 %	577 353
Stange Kommune	21 %	233 162
Ringsaker kommune	20 %	222 059
Løten Kommune	7 %	77 721
Total lånesaldo HIAS IKS pr 31.12.2023	100 %	1 110 294

NOTE 8 - SKATT

Årets skattekostnad fordeler seg på:	2023	2022
Betalbar skatt	-	-
endring fra forrige år		
Endring i utsatt skatt		
Sum skattekostnad	-	-

Beregning av årets skattegrunnlag:	2023	2022
Resultat før skattekostnad	-	-
Permanente forskjeller	-	-
Anvendelse av fremførbart underskudd		
Endring i midlertidige forskjeller		
Årets skattegrunnlag	-	-

Oversikt over midlertidige forskjeller:

Fordringer	
Varer	
Anleggsmidler	
Avsetning etter god regnskapsskikk	
Pensjoner	
Gevinst- og tapskonto	
Sum midlertidige forskjeller	
Underskudd til fremføring	
Sum grunnlag for utsatt skattefordel	
Utsatt skatt 22 %	-

Det foreligger ingen midlertidige forskjeller.
Selskapet er kun skattepliktig for sin næringsvirksomhet. Selskapets hovedvirksomhet skjer til selvkost, og er ikke skattepliktig.

Noter Hias IKS

Tall i hele tusen

NOTE 9 - EGENKAPITAL

	Innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital pr 01.01.	20 000	139 000	159 000
Årets resultat		10 366	10 366
Egenkapital pr 31.12.	20 000	149 366	169 366

NOTE 10 - INVESTERING OG FINANSIERING

	2023	2022
Investering i varige driftsmidler	49 328	60 766
Utlån, kjøp av aksjer og andeler	-	-
Sum investeringer	49 328	60 766

	2023	2022
Opptak av lån	12 800	56 700
Egenkapitalfinansierte investeringer	36 528	4 066
Sum finansiering	49 328	60 766

NOTE 11 - INVESTERING I AKSJER OG ANDELER

Selskapet eier 1,03 % av aksjene i Hias How2o AS. Aksjene er bokført til anskaffelseskost. Det har ikke vært noen vesentlige transaksjoner mellom selskapene i 2023.

NOTE 12 - BUNDNE MIDLER

I bankinnskudd og kontanter inngår bundne skattetrekksmidler med 2 868

NOTE 13 - INNSKUDDSKAPITAL OG EIERSTRUKTUR

Innskuddshavere i Hias IKS pr 31.12. er:	Eierandel	Stemmeandel
Hamar kommune	52 %	52 %
Stange kommune	21 %	21 %
Ringsaker kommune	20 %	20 %
Løten kommune	7 %	7 %
Totalt	100 %	100 %

I henhold til selskapsavtalen skal eierandeler justeres minst hvert 5. år. Justering skal baseres på eiernes andel av omsetningen i siste års regnskap med mindre eierne kommer frem til en annen avtale. En slik justering skulle vært gjennomført i 2021, men eierkommunene har så langt valgt å avvente igangsettelse av prosess for endring. Dette innebærer derfor at rapportert eierandel fortsatt er basert på omsetning i 2015.

Noter Hias IKS

Tall i hele tusen

NOTE 14 - SELVKOSTFOND

Virksomheten er regulert gjennom særlovgivning og forskrifter og skal være til selvkost etter "Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester".

Oversikt over selvkostfond og selvkostresultater for det enkelte selvkostområde:

	Vann	Avløp	Totalt
Saldo selvkostfond per 01.01.	-18 368	-16 038	-34 406
Årets selvkostresultat	-786	5 704	4 918
Kalkulatoriske renter på selvkostfond	-806	-566	-1 372
Saldo selvkostfond per 31.12.	-19 960	-10 899	-30 860

Kalkulasjonsrente selvkost utgjør 4,3 %